SCOALA GIMNAZIALA NR 124

MANAGEMENTUL PREZENŢEI ELEVILOR LA ŞCOALĂ

AN SCOLAR 2017-2018

ARGUMENT

Mutaţiile din societate şi din familia contemporană (problemele economice, problemele de relaţionare între părinţi şi copii, timp redus petrecut cu familia, redistribuirea rolurilor, suportul social şi emoţional redus, supraîncărcarea profesională a părinţilor sau munca în străinătate etc.) determină mai multe probleme emoţionale la copii decât în trecut.

La acestea se adaugă presiunea grupului, riscul consumului de droguri şi a altor forme de dependenţă, metodele educative slabe, inconstante, supraîncărcarea şcolară, disfuncţiile în evaluare şi notare, frica de examene etc. constituindu-se în adevăraţi stresori pentru elevi care, din păcate, uneori evită confruntarea cu „problema" prin fuga de la ore. Văzut din această perspectivă, absenteismul devine o problemă socială, un semnal tardiv al existenţei unor probleme, o conduită care reflectă atitudinea structurată a lipsei de interes, motivaţie, încredere în educaţia şcolară.

Din păcate, absenteismul este în creştere, mai ales la nivel liceal, iar ignorarea sau pedeapsa excesivă pot doar contribui la cronicizarea fenomenului.

Acest material se doreşte a fi un suport pentru diriginţii care se confruntă cu problema absenteismului.

ABSENTEISMUL

1. DEFINIRE, CARACTERIZARE, FORME, SEMNIFICAŢII

- problemă socială; conduită evazionistă, cronică, care reflectă atitudinea structurată a lipsei de interes, motivaţie, încredre în educaţia şcolară
- fuga de la ore este o problemă predominant emoţională (conduită de tip evazionist; evadare fizică şi psihologică din situaţia percepută ca traumatizantă)
- formă de manifestare a devianţei şcolare (semnal tardiv al existenţei unor probleme)
- reducere a ataşamentului şi a integrării, identificare scăzută cu obiectivele şi aspiraţiile grupului (de elevi)
- forme:
  - ♦ absenteism selectiv (fuga de la şcoală este frecventă la o singură disciplină sau doar la câteva discipline)
  - ♦ absenteism generalizat (fuga de la şcoală este frecventă şi generalizată, prefigurează abandonul şcolar)
  - ♦ căutarea singurătăţii (reacţie la tensiunea puternică intra- sau interpersonală)
  - ♦ dorinţa de a fi cu partenerul (la adolescenţi)
  - ♦ dorinţa de apartenenţă la grup („ritualuri de iniţiere'')
  - ♦ atitudine defensivă faţă de autoritatea unui sistem
- semnificaţiile psihosociale ale fugii de la şcoală: funcţia de separare / individualizare (mai ales la adolescenţi)

2. CAUZE

1. care ţin de personalitatea şi starea de sănătate a elevului: motivaţie şcolară scăzută, lipsă de interes, încredere scăzută în educaţia şcolară, oboseală, anxietate, autoeficacitate scăzută, imagine de sine deteriorată, sentimente de inferioritate, abilităţi sociale reduse, pasivitate; refuzul de a adera la o alegere făcută de alţii (reacţie la presiunea exercitată de dorinţele adulţilor)
2. care ţin de familie, condiţiile socio-economice ale familie: sărăcia, stil parental indiferent, neglijent, familii dizarmonice, părinţi foarte ocupaţi sau plecaţi în străinătate

3. care ţin de contextul şcolar specific (inclusiv relaţia profesor-elev): presiunea grupului, supraîncărcarea şcolară, comunicarea defectuasă elev-profesor (ironizarea, umilirea elevului) evaluarea subiectivă, frica de evaluare, conflict cu colegii, practici educative percepute de elevi ca fiind nedrepte, frustrante, incompatibilitate între aspiraţiile, trebuinţele de învăţare şi oferta educaţională a şcolii; formă de apărare –împotriva disciplinei excesiv de rigidă şi severă, politici proabsenteiste ale şcolii la elevii din clasele terminale (în şcolile de ‚elită'')

- foarte importantă este şi variabila vârstă:

➢ <u>la elevii mici</u> - fuga de la şcoală poate fi o manifestare a „fobiei şcolare''; cauze: dependenţă crescută de părinţi, părinţi care valorizează excesiv educaţia şcolară; stiluri parentale supraprotectoare, autoritare sau indiferente; strategie defensivă faţă de colegii violenţi, eşecul şcolar, situaţii umilitoare

➢ <u>la elevii mari</u> - fuga de la ore este rezultatul unei opţiuni (proces de deliberare, luare a deciziei); cauzele pot fi: frica de evaluare, de eşec, fobia / anxietatea socială (frecventă în perioada adolescenţei, manifestată prin anxietate faţă de situaţia de a fi observat de colegi, teama de a vorbi în public, teama de a interacţiona cu persoane de sex opus, teama de critică, stimă de sine scăzută); teama de pedeapsă, teama de pierdere a statutului în grup

➢ <u>riscurile fugii de la şcoală</u>: depresia, consum de toxice legale şi ilegale, acte delictuale, abandon şcolar.